

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

19 JANUARI 1996

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heren Carl Decaluwé en Eddy Schuermans c.s. —

**houdende wijziging van Titel III, Hoofdstuk I van de decreten
betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van decreet wil, door een aantal wijzigingen aan Titel III, Hoofdstuk I van de gecoördineerde mediawetgeving, handelend over de lokale radio's, een pragmatisch antwoord geven op de problematische leefbaarheid van de lokale radio's.

Niettegenstaande de expansieve toestand waarin het Vlaamse medialandschap zich momenteel bevindt, blijft de lokale radio een belangrijke actor in dit gebeuren. De toename van het aantal televisiestations en van het aantal zenders van de openbare radio-omroep hebben uiteraard gevolgen voor het medium lokale radio's. Toch beantwoorden deze radio's ook vandaag nog aan een specifieke behoefte van de Vlaamse luisteraar.

De problemen waarmee de sector van de lokale radio's in Vlaanderen geconfronteerd wordt, zijn veelvuldig. De maatregelen van de Franstalige Gemeenschap om het uitzendvermogen van een aantal radio's te verhogen, heeft de preciaire toestand van een aantal Vlaamse lokale radio's nog verscherpt. Recente berichten dat uitgevers lokale radio's opkopen of in een netwerking willen inpassen, noodzaken de wet-

gever een realistisch kader uit te werken zonder aan de oorspronkelijke geest van lokale radio's te tornen.

De sector heeft behoefte aan een globaal plan. De bedoeling van dit voorstel is een aantal constructieve wijzigingen aan te reiken. Met behoud van de geest van het oorspronkelijke decreet moeten lokale radio's in Vlaanderen opnieuw leefbaar gemaakt worden. Om de lokale radio opnieuw concurrentieel te maken moeten er wijzigingen worden doorgevoerd, zonder daarbij afbreuk te doen aan een aantal basisgegevens in de gecoördineerde decreten, met name het lokale karakter (dat onder meer verzekerd wordt door een beperkt uitzendgebied), het eigen logo, de eigen roepnaam en een herkenningmelodie en eigen programma's.

Nieuw is dat het minimumpercentage voor eigen programma's beperkt wordt. Verder wordt de mogelijkheid gecreëerd om samen te werken met lokale radio's uit de eigen streek. Daarnaast kunnen programma's aangekocht worden bij derden, met een zekere beperking, bedoeld om ketenvorming tegen te gaan. Samenwerking is mogelijk op het vlak van nieuwsvoorziening, programma's en op het vlak van reclamewerving. Voor het aandeel eigen programmatie is samenwerking uiteraard uitgesloten. Deze wijziging van de regelgeving op de lokale radio's streeft uniformiteit met de regelgeving op de niet-openbare regionale televisies uitdrukkelijk na. Verscheidene artikelen van het voorstel getuigen hiervan.

Behalve de decretale wijzigingen die in dit voorstel vervat zijn, zullen op technisch vlak de nodige inspanningen moeten worden gedaan opdat elke radio het zendcomfort kan krijgen waarop hij recht heeft, met name binnen het toegewezen zendgebied. Het probleem is dat oorspronkelijk een te groot aantal radio's erkend werd. Daardoor hebben de radio's op de beschikbare frequenties onvoldoende ruimte. Hierbij kan verwezen worden naar de nota van 5 september 1995 van de afdeling Media en Film van de Vlaamse administratie. Volgens de door haar uitgevoerde berekeningen kan de Vlaamse Gemeenschap een zendcomfort geven van 8 km aan 185 lokale radio's, op basis van 100 Watt en 35 m antennehoogte. Tenminste indien de Vlaamse Gemeenschap gelijk krijgt in haar dispuut met de Franse Gemeenschap. In het andere geval is er slechts een zendcomfort voor 130 radio's. Het is belangrijk dat over deze essentiële kwestie het overleg gepleegd wordt met de sector van de lokale radio's.

Voor de specifieke situatie van de Nederlandstalige radio's in Brussel moet de ontvangst binnen Brussel gegarandeerd worden en kunnen wellicht oplossingen gevonden worden via de bijzondere initiatieven die worden ontwikkeld binnen het kabeldecreet voor Brussel. In het door de Kamer van Volksvertegenwoordigers reeds goedgekeurde wetsvoorstel in verband hiermee is expliciet bepaald dat maximaal tien lokale radio's kunnen worden verdeeld via de kabel.

Door een dergelijke algehele aanpak van de problematiek van de lokale radio's moet het mogelijk zijn om de vele initiatiefnemers, die belangrijke risico's nemen, te beschermen. Tegelijkertijd wordt ervoor gezorgd dat de lokale gemeenschap optimaal gediend wordt door de mogelijkheid tot samenwerking in streekverband.

Het moet benadrukt worden dat het helemaal niet de bedoeling is om een beperkt aantal regionale regio's te installeren omdat dit niet verzoenbaar is met de filosofie achter het medium van de lokale radio. Evenmin kan er sprake zijn van grote net-verbonden commerciële radio's.

Het aantal radio's dat kan deelnemen in een regionaal samenwerkingsverband, wordt daarom beperkt.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In principe is het niet nodig om de straal van 8 km uit te breiden of te beperken. Wel is het essentieel dat de toegestane straal van 8 km ook reëel kan worden ingevuld, waardoor een normale ontvangst binnen die straal door de lokale radio's kan worden gegarandeerd.

Dat betekent niet dat lokale radio's die op dat gebied problemen constateren, hun vermogen zelfstandig mogen opdrijven.

Artikel 3

Deze wijziging maakt regionale samenwerkingsverbanden mogelijk. Dergelijke samenwerkingsverbanden bestaan uit lokale radio's uit dezelfde streek, die gemeenschappelijke programma's opzetten. Het aantal radio's in een samenwerkingsverband is begrensd. Derden kunnen, als minderheidsparticipant, deelnemen aan zo'n samenwerkingsverband. Om ketenvorming tegen te gaan, mogen die derden echter slechts in één streek, namelijk hun eigen streek, deel uitmaken van het samenwerkingsverband.

In het kader van de lokale radio is het ook nuttig het begrip "streek" te doen samenvallen met "regio", zoals omschreven in de reglementering op de regionale televisie. Dat begrip is nuttig voor het vastleggen van de uitgezonden informatie die voor 50 procent verbonden moet worden met de regio zelf. Omdat de gebieden van de regionale televisie-omroepen echter niet altijd samenvallen met de socio-culturele en/of economische realiteit, wordt in een mogelijkheid tot afwijking van de gebiedsomschrijving voorzien, mits toelating van de Vlaamse regering.

Voor radio's die op grond van het zendgebied dat hun toebedeeld is, toevallig op de grens van verschillende streken liggen, komt er een aangepaste regeling.

Artikel 4

De erkenningsvoorwaarden voor lokale radio's worden op deze wijze aangepast aan de decreetgeving over de niet-openbare regionale televisieverenigingen. Hierdoor wordt de uniformiteit tussen de mediadecreten bevorderd.

Artikel 5

Zowel conform de decreetgeving in verband met de regionale televisieverenigingen als de bestaande praktijk bij vele lokale radio's, moet het mogelijk zijn om naast de vereniging zonder winstoogmerk, die de lokale radio beheert, een exploitatiemaatschappij op te zetten.

Omdat lokale radio's erkend worden om programma's te brengen voor een welbepaalde lokale gemeenschap is het evident dat de zetel(s), de produktie- en zendinstallaties, gevestigd worden op het grondgebied van de gemeente van de lokale radio in kwestie. Om te vermijden dat het verhuizen van

de radio, bijvoorbeeld wegens beëindiging van het huurcontract, door te strakke wettelijke bepalingen onnodig bemoeilijkt wordt, wordt uitdrukkelijk opgenomen dat dat toegestaan is, zolang men op het grondgebied van de gemeente blijft en indien andere radio's hierdoor niet gestoord worden.

Artikel 6

Het is beter in het algemeen te spreken over informatie. De journaals maken daarvan deel uit.

Inzake journalistieke eisen wordt de tekst met het oog op wenselijke uniformiteit van wetgeving in overeenstemming gebracht met de reglementering op de niet-openbare regionale televisieverenigingen.

Inzake samenwerkingsverbanden worden de decretale bepalingen afgestemd op de realiteit. De Vlaamse regering hoeft hiervoor geen verdere voorwaarden te bepalen, daar dit decreet bepaalt waaraan programma's moeten beantwoorden. Overreglementering van diverse bepalingen door uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse regering lijkt overbodig.

Artikel 7

Het is essentieel dat 50 procent van de informatie streekgebonden is ; de vroegere verwijzing naar het eigen zendgebied is veel te eng. Verwijzing naar de eigen streek is aangewezen. Daarenboven moet een minimum aan eigen nieuwsuitzendingen uitgezonden worden, die of door henzelf of in een streekgebonden samenwerkingsverband worden gerealiseerd. Samenwerking in de eigen streek moet worden ondersteund en moet kunnen worden beschouwd als een eigen programma, tenminste als het gaat om journaals.

Artikel 8

De overbodige bepaling om telkens "lokale radio" te moeten herhalen kan beter geschrapt worden, mede omdat manifest gebleken is dat die herhaling niet wordt toegepast.

Artikel 9

Het is eenvoudiger als de herkenningmelodie en originele roepnaam slechts éénmaal per uur uitgezonden hoeven te worden. Het koninklijk besluit van 10 januari 1992 schrijft overigens voor dat de naam van het station wordt uitgezonden binnen een periode van vijf minuten voor of na het uur.

Artikel 10

Omdat dit voorstel van decreet de samenwerking in streekverband wil stimuleren, wordt het toegestaan bij het uitzenden van de in streekverband gerealiseerde programma's te verwijzen naar het regionale samenwerkingsverband als bijkomend identificatiegegeven van de lokale radio.

Artikel 11

Om tot een werkzame verhouding te komen tussen eigen programma's en andere programma's is er een kentering nodig. De verhouding één derde - twee derde betekent concreet dat er dagelijks tussen 7 en 22 uur minimaal vijf uur eigen programma's uitgezonden dienen te worden. In die

mate dat de lokale radio's de mogelijkheid ziet om ook eigen programma's 's avonds laat of tijdens de nacht te programmeren, kan dat uiteraard alleen maar toegejuicht worden.

Door de uitbreiding van mogelijkheden tot samenwerking in regionale samenwerkingsverbanden of de mogelijkheid om programma's te kopen bij derden, kunnen die programma's al dan niet gelijktijdig bij diverse lokale radio's worden uitgezonden.

Er dienen bijzondere eisen gesteld te worden aan gemeenschappelijke programma's die geleverd worden door derden. De reglementering moet immers de eigenheid van de lokale radio's blijven beschermen.

Het is wel toegestaan dat de aangekochte programma's reclame bevatten, maar er moet rekening gehouden worden met artikel 23, 13°, van de gecoördineerde decreten, dat bepaalt dat de reclame hoofdzakelijk streekgebonden moet zijn.

Artikel 12

De oorspronkelijke bepaling inzake tijdsonderdelen is niet meer relevant, zodat ze kan worden geschrapt.

Artikel 13

De definitie van een eigen programma wordt verscherpt. Het kan niet de bedoeling zijn dat een eigen programma bestaat uit non-stop gemixte muziek. Volgens specialisten is het logisch dat er 7 à 8 minuten per uur wordt gepraat, zodat de aandacht van de luisteraar maximaal wordt vastgehouden. Daarbij wordt uitgegaan van het feit dat de muziek op regelmatige ogenblikken wordt onderbroken voor enige toelichting.

Het zelf presenteren lijkt een belangrijk onderdeel te zijn van de eigenheid.

Artikel 14

De schrapping van deze paragrafen sluit aan bij de wijzigingen, voorgesteld in artikel 9.

Artikel 15

Dit artikel legt een aantal overgangsbepalingen vast.

Carl DECALUWE

Eddy SCHUERMANS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. In artikel 29 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, worden na het woord "kilometer" de woorden "met dien verstande dat de normale ontvangst binnen deze straal kan worden verzekerd" ingevoegd.

§ 2. Aan artikel 29 van dezelfde decreten wordt een tweede zin toegevoegd, die luidt als volgt :

"De Vlaamse regering kan de erkende lokale radio's in functie van een optimalisering van het zendbereik verplichten hun zendinstallatie te verplaatsen of een gemeenschappelijke zendinstallatie te gebruiken."

Artikel 3

Aan artikel 29 van dezelfde decreten worden een tweede, derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt :

"De lokale radio's kunnen deelnemen in een regionaal samenwerkingsverband. Onder regionaal samenwerkingsverband wordt verstaan : een vereniging of vennootschap met rechtspersoonlijkheid waarin lokale radio's uit dezelfde streek voor meer dan de helft participeren. Met streek wordt bedoeld de gebieden zoals omschreven in het besluit van de Vlaamse regering van 27 mei 1992 betreffende de erkenning van niet-openbare regionale televisieverenigingen. Na advies van de Raad voor lokale radio's kan de Vlaamse regering hierop een afwijking toestaan. De lokale radio's waarvan het zendbereik op basis van de hun toebedeelde zendvergunning, zich uitstrekt over meer dan één streek, mogen kiezen in welke regionale samenwerkingsverbanden van de desbetreffende streken zij deelnemen.

In een regionaal samenwerkingsverband kunnen maximum tien lokale radio's deelnemen.

Indien in een regionaal samenwerkingsverband ook derden uit dezelfde streek deelnemen, mag hun participatie gezamenlijk nooit meer dan 49 procent bedragen. Die derden mogen slechts in één regionaal samenwerkingsverband deelnemen."

Artikel 4

In artikel 32 van dezelfde decreten wordt 1° vervangen door wat volgt :

"1° de lokale radio's dienen eigendom te zijn en beheerd te worden door een vereniging zonder winstoogmerk, waarvan de raad van beheer representatief moet worden samengesteld en voor niet meer dan één vijfde mag bestaan uit leden die :

1. een politiek mandaat uitoefenen ;

2. een leidinggevende functie of de functie van beheerder uitoefenen in een beroepsvereniging van werkgevers en werknemers ;

3. een leidinggevende functie of de functie van bestuurder uitoefenen in een pers-, advertentie- of reclamebedrijf of in de openbare omroep of in de landelijke niet-openbare omroep ;

4. een leidinggevende functie of de functie van bestuurder uitoefenen in een kabeldistributiemaatschappij.

In geen geval mogen de leden van de bestuursorganen deel uitmaken van een college van burgemeester en schepenen, van een bestendige deputatie, van de Vlaamse regering, van de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest of van de federale regering.

Wie lid is van een bestuursorgaan van een lokale radio, mag in geen geval lid zijn van een bestuursorgaan van een andere lokale radio, en evenmin een leidinggevende functie vervullen in een andere lokale radio.

De beheerders dienen een geregistreerde woon- of verblijfplaats te hebben, gelegen binnen de streek, waarin de lokale radio gelegen is.

Elke wijziging in de raad van beheer van de lokale radio moet worden medegedeeld aan de Raad voor Lokale Radio's."

Artikel 5

In artikel 32 van dezelfde decreten wordt 2° vervangen door wat volgt :

"2° de maatschappelijke zetels, de exploitatiezetel en de productie- en zendinstallaties dienen gelegen te zijn in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, meer bepaald binnen de gemeente van de radio waarvoor een erkenning werd uitgereikt. De verplaatsing van de maatschappelijke zetel, de exploitatiezetel of de productie- en zendinstallaties binnen de gemeente van de radio waarvoor een erkenning werd uitgereikt, is toegestaan voor zover andere radio's met een vergunning, die reglementair uitzenden, hierdoor niet gestoord worden ;".

Artikel 6

In artikel 32, 8°, van dezelfde decreten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden "journaals moeten" worden vervangen door de woorden "uitgezonden informatie moet" ;

2° de woorden "en geschieden onder de verantwoordelijkheid van een eindredacteur." worden vervangen door de woorden "met waarborgen voor onpartijdigheid en redactionele onafhankelijkheid, zoals vastgesteld in een redactiestatuut. Voor de journaals is er een eindredacteur verantwoordelijk." ;

3° de derde zin wordt vervangen door wat volgt :

"De lokale radio kan voor zijn informatie een beroep doen op derden of op een regionaal samenwerkingsverband, zoals omschreven is in artikel 29." ;

4° de vierde zin wordt geschrapt.

Artikel 7

In artikel 32 van dezelfde decreten wordt 10° vervangen door wat volgt :

"10° het geheel van de door lokale radio's uitgezonden informatie moet voor ten minste de helft betrekking hebben op de eigen streek. Minstens drie maal per dag en op vaste tijdstippen moet er een journaal worden uitgezonden. Voor de realisatie van die journaals kan de lokale radio een beroep doen op het regional samenwerkingsverband van zijn streek.

In dat geval worden de journaals meegeteld voor het aandeel van één derde eigen programmatie, waaraan de lokale radio volgens artikel 32, 12°, moet voldoen ;".

Artikel 8

In artikel 32, 11°, tweede lid, van dezelfde decreten worden de woorden "voorafgegaan door de woorden 'lokale radio'" geschrapt.

Artikel 9

In artikel 32, 11°, derde lid, van dezelfde decreten worden de woorden "tijdens de uitzending van de programma's minstens tweemaal" vervangen door de woorden "minstens eenmaal".

Artikel 10

In artikel 32, 11°, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt :

"De identificatiegegevens van de lokale radio, zoals de herkenningmelodie, de roepnaam en het grafische logo, en alle andere bijkomende identificatiegegevens kunnen niet verwijzen naar of gebruikt worden door een andere lokale radio, tenzij het gaat om programma's, gerealiseerd in een regionaal samenwerkingsverband. In dat laatste geval mogen de lokale radio's die deelnemen in het samenwerkingsverband de identificatiegegevens van het samenwerkingsverband gebruiken als aanvullend identificatiegegeven.".

Artikel 11

In artikel 32, 12°, van dezelfde decreten wordt het eerste vervangen door wat volgt :

"het omroepprogramma moet dagelijks tussen 7 en 22 uur voor ten minste één derde bestaan uit eigen programma's. Voor de overige invulling van de programmatie kan de lokale radio een beroep doen op een regionaal samenwerkingsverband, of programma's aankopen bij derden.

Indien derden zicht voor de verkoop van hun programma's richten tot lokale radio's die gelegen zijn in meerdere streken, kan een lokale radio voor zijn dagelijkse programmatie tussen 7 uur en 22 uur bij die derden slechts programma's met een maximale van tijdsduur twee uur aankopen. De naam van het programma, gekocht bij derden, kan op geen enkele wijze worden gebruikt als identificatiegegeven van één of meer lokale radio's. Evenmin kan in een programma, gekocht bij een derde, een verwijzing worden opgenomen naar andere lokale radio's die dit programma uitzenden.".

Artikel 12

In artikel 32, 12°, van dezelfde decreten wordt het tweede lid opgeheven.

Artikel 13

In artikel 32, 12°, van dezelfde decreten wordt het derde lid vervangen door wat volgt :

"Met eigen programma's worden de programma's bedoeld, die door eigen personeel of rechtstreekse medewerkers van de lokale radio worden voorbereid, uitgewerkt, gerealiseerd en gepresenteerd. Het aandeel informatie van een eigen programma bedraagt minimaal 10 procent van de totale tijdsduur van de programma-onderdelen en/of van het programma in zijn geheel. Een eigen programma kan noch uit het herhaald uitzenden, noch uit het afzonderlijk, gelijktijdig of uitgesteld doorgeven van programma's of programma-onderdelen van derden bestaan."

Artikel 14

In artikel 32, 12°, van dezelfde decreten worden het vierde en vijfde lid opgeheven.

Artikel 15

§ 1. De lokale radio's erkend op basis van de bepalingen van Hoofdstuk I van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, behouden hun erkenning en moeten geen nieuwe erkenning aanvragen.

Ze moeten evenwel binnen de drie maanden na de inwerkingtreding van dit decreet de bewijzen indienen bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschap dat zij voldoen aan de bepalingen van dit decreet, zoniet verliezen zij hun erkenning.

§ 2. Na verloop van de in § 1 vermelde periode, kunnen erkende lokale radio's die behoren tot hetzelfde verzorgingsgebied en waarvoor conform de bepalingen van artikel 29 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, geen technische mogelijkheden meer beschikbaar zijn, binnen de drie maanden een fusieovereenkomst afsluiten. Bij ontstentenis van deze overeenkomst kan de Vlaamse regering beslissen tot een frequentiedeling.

§ 3. Het verlies van de erkenning of de vermindering van het uitzendschema kunnen geen aanleiding geven tot schade-loosstelling.

Carl DECALUWE

Eddy SCHUERMANS

Michel DOOMST
